

Ristiriitojen ratkaiseminen dialogikorttien avulla

Tavoitteet

- Opitaan ymmärtämään, että tulkitsemme asioita eri tavalla.
- Opetellaan purkamaan väärinymmärryksiä.
- Harjoitellaan muotoilemaan kysymyksiä siten, että ne eivät loukkaa keskustelukumppania.

Kohderyhmä

Opettajan harkinnan mukaan. Lauseiden kohdalle on merkitty suosituskäryhmät.

Tarvikkeet

[Dialogikortteja](#): jokaiselle osallistujalle hups, auts, ja häh -kortit.

[Tienviitat](#): yksi tienviitta/ pienryhmä

Lämmittely

Otetaan esille dialogikortit. Ohjaaja lukee lauseet. Osallistujat nostavat kortin, joka parhaiten kuvaa lauseen herättää reaktiota. Keskustellaan yhdessä kortin valinnasta ja perusteluista

Esimerkkilauseita lämmittelyyn.

(Voit myös keksiä omia lauseita, jotka esimerkiksi yleistävät jotain oman paikkakuntasi tapoja)

1. Tunnetko itsesi juntiksi / ylimieliseksi, kun asut [paikkakunnalla]?

2. Miksi [paikkakuntaiset] pukeutuvat niin hassusti?
3. Miksi [paikkakuntalaiset] puhuvat niin kummallisesti?
4. Eikö sinusta ole epäreilua, että [paikkakuntalaisten] täytyy ...
(tähän joku asia, mitä monet paikkakunnalla asuvat tekevät)

Työskentely

Valitaan yksi lause oheisista lauseista.

Alakoulu, yläkoulu, lukio

1. Jos Jumala rakastaa teitä, miksi hän koko ajan kääntää teitä?
2. Miksi et saa syödä mitä samaa ruokaa kuin me muut?
3. Onko sinusta epäreilua, että musliminaisten pitää peittää hiukset?
4. Miksi juutalaiset miehet pukeutuvat erikoisesti?

Yläkoulu ja 5-6.lk

5. Eikö teistä ole tyhmää noudattaa kirjaa, jonka ovat kirjoittaneet sivistymättömät ihmiset kauan sitten?
6. Miksi te uskonnolliset ihmiset ajattelette, että tiedätte kaiken paremmin?
7. Kun olet ateisti, mistä voit tietää, ettei Jumalaa ole?

Yläkoulu

8. Miksi kaikki kristityt vihaavat homoja?

Lauseiden uudelleenmuotoilu

Valitaan yhdessä yksi lauseista. Tarkastellaan lausetta tienviittojen avulla. Pohditaan, miten lauseen voisi muotoilla siten, että se ei sisällä vääriä oletuksia tai tarpeettomia yleistyksiä. Muotoillaan lause uudestaan yhdessä.

Esimerkiksi

Oletus: uskonto rajoittaa yksilön vapautta

Apukysymykset:

- Ovatko kaikki käskyt rajoittavia vai voivatko ne myös ohjata hyvän tekemiseen?
- Onko vanhempien käskyt jollain tapaa erilaisia kuin Jumalan käskyt?

Muotoillaan yhdessä lause uudestaan siten, että se ei sisällä tarpeettomia oletuksia tai yleistyksiä.

Diasarjasta löytyy lisää esimerkkejä siitä, miten lauseiden oletuksia voi purkaa.

Taitojen vahvistaminen

Siirrytään opettajan johdolla 2-3 hengen ryhmiin. Jokainen ryhmä valitsee yhden lauseen ja muotoilee sen uudestaan. Vertaillaan uusia muotoiluja yhdessä koko ryhmän kanssa.

Askel eteenpäin

Kun malliin käyttöä on harjoiteltu, sitä voidaan käyttää myös keskusteluissa annetuista teemoista tai oppilaiden vapaissa keskusteluissa. Oppilailta voidaan kerätä heitä kiinnostavia keskusteluteemoja tai hyödyntää mallia oppitunnin teemaan sopivan keskustelun apuna. Näin luokkaan rakennetaan dialogista kulttuuria: kaikesta voi keskustella ja jos tapahtuu törmäyksiä, ne voidaan mallin avulla selvittää.

Lähde: [Dialogitaitaja](#)

**TULE
RAKENTAMAAN
DIALOGITAITOISTA
MAAILMAA**